

achter Dolf aan, hansie-sokke, houdend mekaar bij de boezelaars vast:

Rooie vos,
Laat je me los,
Laat je me leven,

Ik zal je een klap voor je kanis geven.

Je kon het toch niet helpen dat je haar was rood, het was geen mensch zijn schuld, had Machje zelf gezegd toen zij op zijn huilen was afgekomen. Ze had zijn neus afgeveegd en ze had gezegd: „er is zeker onweêr aan de lucht, is me dat een spektakel maken”.

Wat dit is? Dit is de kindersmart, lezer, waarmee gij misschien, in uw lectuur tenminste, nog nooit zoo innig, en op zoo ongevoelerige wijze, hebt kennis gemaakt. En na de smart komt in dit hoofdstukje de schrik, de angst — een onweêr, in den nacht; de weezenmoeder die uit den Bijbel leest. „Jaapje verstond van de donkere woorden niet veel; hij hoorde de klagende stem van de dorre vrouw, waar opgespalkt zijn oogen vervaard naar keken”.

Daarna de „Feestdag” (ter eere van de nieuwe Regentessen) en dan „De Nieuwe Regentes” zelf. Ze komt kijken naar het wasschen en verschoonen der kinderen. Dat heeft ze den vorigen Zaterdag ook gedaan, en toen... toen is er iets heerlijks gebeurd, „de nieuwe Regentes had hem over zijn hoofd geaaid en door dat groote feit was hij de gansche week zoo sullig gebleven”. (bl. 52.)

„Het was verleden week geweest, op Zaterdag, terwijl zij in de tobbe moesten en nu hoopte Jaapje zeer, dat ook vandaag de Regentes weêr eens zou komen kijken. Het water was al goed. Daatje vouwde haar boezelaar om, stopte de punt tusschen de schorteband, dan knielde ze op de dwell en lei de boender klaar en smeerde groene zeep over de doek om vette sop te maken. „Vooruit!” zei Daatje en Karelkje Borkelo sjerne zijn hempje over zijn hoofd en stond in zijn „bloote pierewiet”, maar durfde er toen niet in. „Vooruit!” zei Daatje weêr en Karelkje stak zijn teenen over den rand

en piepte „au!”, maar „’t is gezond”, zei Daatje en dadelijk was hij erin met zijn ronde buikje, waarin het rafe toetje van je navel is en kwam er rood weêr uit. Daatje plaste en boende, ze riep weêrom als moeder wat over die „turfvoeten” zei; haar arm met het rooie mouwtje drukte ruggen en hoofden, ze wroetelde overal en als er eentje schoon was en kletsnatte stappen buiten de kuip kwam maken, stond de moeder met een laken klaar en dan droogde de moeder je af, zoodat je haast op de grond viel. Jaapje liet telkens zijn beurt voorbijgaan. Bertus en Dolf gingen eer in ’t bad; hij zag Bram Steffelaar de tobbe instappen, boven zijn korte been een holletje was *) waarin je een stouter kon stoppen en Piet Tersteeg die had een „kippeborst”. Voor Jaapjes talmen zoo, bewogen de rare botten en schouderbladen; bij den eene waren ze dik, bij den andere zakten ze laag met hoeken. Het zeepsop werd hoe langer hoe vetter, je zag niet meer de beenen en er werd nog een heele emmer warm bijgestort en wat koud water ook, toe hij er middenin zat, op ’t draderige hout van den bodem. Jaapje was erg wit over zijn lijf als alle roodharige kinderen die zomersproeten krijgen en terwijl hij te proesten en te knijp-oogen zat, begon het water onder hem hard te plenzen, zoo stil het werd in de kamer en hij wist dat de dame er was. Stijf zat hij in de tobbe, zijn adem hokte en als een hemelsche stem verstond hij het zeggen: „Dag, moeder, dag, kin-de-ren!”

Hij voelde dat zij heel dicht bij de tobbe kwam staan, onderwijl Daatje alles veel zachter deed met hem en toen hij het trekkerige water uitging, keek hij vervaard op naar het vriendelijke gezicht van de dame.

„Dat is Jaapje van Genderen”, zei de Regentes.

*) Deze, veel bij Van Looy voorkomende, omzetting is mijn e e n i g e bezwaar tegen zijn stijl. Waarom niet „was een holletje?” Het rythme?... ja, ja, maar... zoo’n omgezette zin krijgt iets gezocht-verdraaids, onnatuurlijks, wat toch stellig ook niet de bedoeling zijn kan!